

Република Македонија
Ј.З.У. Центар за јавно здравје Скопје

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ВРАБОТЕН КАДАР ВО ЗДРАВСТВЕНИТЕ
УСТАНОВИ ЗА 2017 ГОДИНА**

Скопје, 2018

Ј.З.У. Центар за јавно здравје Скопје

ДИРЕКТОР: PRIM. D-R ШЕМСИ МУСА

Раководител на Одделението:
Прим. д-р сци. Весна Спирова

Уредник:

Прим. д-р сци. м-р Валентина Симоновска

Автори:

Прим. д-р. сци. м-р Валентина Симоновска

Д-р Мелек Осман

Обработка на податоци:

Одделение за социјална медицина

Компјутерска обработка на податоците:

ИНФО СОФТ ИНГ, Скопје

Инг. Нијази Абдији

Скопје, мај 2018

Содржина

---

1. Вовед
2. Цели
3. Материјали и метод на работа
4. Резултати
  - 4.1 Мрежа на здравствени установи и организациски потенцијал (Скопски регион)
  - 4.2 Кадровска обезбеденост на Скопскиот регион со здравствени работници и здравствени соработници
  - 4.3 Споредба на индикатори за обезбеденост со здравствени работници во Р. Македонија и други земји од Европскиот Регион
5. Заклучоци
6. Предлог мерки
7. Користена литература
8. Табеларен приказ

1. Вовед

При испитувањето на системите за здравствена заштита во глобален контекст, се јавуваат многу општи прашања и прашања за човечките ресурси. Некои прашањата кои имаат најголема важност се: големината, составот и дистрибуцијата на здравствената работна сила, прашањата за обука за работната сила, миграцијата на здравствените работници, нивото на економски развој во одредена земја и социодемографските, географските и културни фактори.

Варијацијата на големината, дистрибуцијата и составот на работната сила во системот на здравствената заштита на една земја е од голема важност. На пример, бројот на здравствените работници што се достапни во една земја е клучен показател за способноста на таа земја да обезбеди испорака и интервенции. Фактори кои треба да се земат предвид при одредувањето на побарувачката за здравствени услуги во одредена земја вклучуваат културни карактеристики, социодемографски карактеристики и економски фактори.

Обуката за работна сила е уште едно важно прашање. Од суштинско значење е персоналот за човечки ресурси да го разгледа составот на здравствената работна сила во однос на категориите на вештини и нивоата на обука. Новите опции за образование и обука на работниците во здравството се должни да обезбедат работната сила да биде свесна и подготвена да ги задоволи сегашните и идните потреби на одредена земја. А добро обучена и компетентна работна сила е од суштинско значење за секој успешен здравствен систем.

Миграцијата на здравствените работници е проблем што се појавува кога се разгледуваат глобалните здравствени системи. Истражувањата покажуваат дека движењето на здравствените работници внимателно го следи процесот на миграција на сите професионалци со тоа што внатрешното движење на работната сила во урбаните области е заедничко за сите земји. Мобилноста на

работната сила може да создаде дополнителни нерамнотежи кои бараат подобро планирање на работната сила, внимание на прашањата за плати и други награди и подобрување на севкупното управување со работната сила. Во прилог на стимулациите за плата, земјите во развој користат други стратегии како што се домување, инфраструктура и можности за ротација на работните места за регрутирање и задржување на здравствените работници, бидејќи многу здравствени работници во земјите во развој се недоволно платени, лошо мотивирани и многу незадоволни. Миграцијата на здравствените работници е важен проблем со човечки ресурси, кој мора внимателно да се мери и следи.

Друго прашање што се појавува кога се разгледуваат глобалните здравствени системи е нивото на економски развој на земјата. Постојат докази за значајна позитивна корелација помеѓу нивото на економски развој во земјата и бројот на човечки ресурси за здравството. Земјите со повисок бруто-домашен производ (БДП) по глава на жител трошат повеќе на здравствена заштита од земјите со понизок БДП и имаат тенденција да имаат поголема здравствена работна сила. Ова е важен фактор кој треба да се земе во предвид при испитувањето и обидот да се имплементираат решенија за проблемите во здравствените системи во земјите во развој.

Социодемографските елементи, како што се возрасната дистрибуција на населението, исто така играат клучна улога во здравствениот систем во земјата. Старењето на населението води кон зголемување на побарувачката за здравствени услуги и здравствен персонал. Старото население во самиот систем на здравствена заштита, исто така, има важни импликации: дополнителна обука за помладите работници ќе биде потребно да ги пополни позициите на голем број здравствени работници кои ќе се пензионираат.

Исто така, од суштинско значење е да се земат предвид културните и географските фактори при испитувањето на глобалните здравствени системи. Географските фактори, како што се климата или топографијата, влијаат врз способноста за обезбедување на здравствени услуги; културните и политичките вредности на одредена нација, исто така, можат да влијаат на побарувачката и снабдувањето со човечки ресурси за здравје. Горенаведените се само некои од

многуге прашања кои мора да се решат при испитувањето на глобалната здравствена заштита и човечките ресурси кои заслужуваат понатамошно разгледување и проучување.

Овој извештај е изработен врз база на пописот на здравствените работници вработени во установи кои вршат здравствена дејност на подрачјето на Скопскиот регион. Анализирани се состојбата регистрирана на 31.12.2017 година. Во овој извештај вклучени се вработените во јавниот и приватниот сектор. Извештајот содржи целосна слика на вработените во сите здравствени установи на подрачјето на Скопскиот регион, но и слика за оние здравствени работници, вработени во установи каде делумно се спроведува здравствена дејност. Исто така, прикажана е и дистрибуција на здравствените работници, здравствените соработници и административно - техничкиот кадар во здравството спрема здравствените дејности и здравствените установи на кои им припаѓаат. Во табелите на овој извештај даден е приказ на дистрибуцијата на здравствените работници вработени во здравствените установи спрема степенот на нивната стручна подготовка, видот, возраста и полот.

Анализата е работена на база на рутински податоци со демографска статистика и здравствени статистики, и се однесува на ограничен временски период, 2017 година. Извештајот има "извештаен карактер" и се однесува на видот и на бројот на здравствените установи и нивната организација и во нив вработениот кадар.

2. Цели

Основната цел на овој извештај е да даде приказ и оценка за развиеноста на здравствената мрежа на подрачјето на Центарот за јавно здравје–Скопје (мрежата на здравствени установи, организацијата на здравствените служби и во нив вработениот кадар).

Втора цел е да се даде целосен преглед на вработените здравствени работници, здравствени соработници и административно-техничкиот кадар во здравствените установи и други установи кои делумно вршат здравствена дејност според видот и степенот на стручната подготовка.

Третата цел е да се прикажат стандарди на обезбеденост со лекари и здравствени работници, со виша и средна стручна подготовка во Скопскиот регион.

3. Материјал и методи

Како материјал за работа користен е Збирниот извештај за вработен кадар и организација на здравствените установи, Образец бр. 3-00-60, кој еднаш годишно се доставува во Одделението за социјална медицина во Центарот за јавно здравје – Скопје. Обработените податоци од спроведениот попис на здравствените работници ги прикажува вкупно вработените во здравствените установи во Скопскиот регион на 31.12.2017 година.

Дизајнот на ова истражување е дескриптивен и има за цел аналитички да ги прикаже добиените резултати. Според методот на работа ова истражување е студија на пресек (2017 година), со статистичка обработка на податоците прикажани како проценти или стапки. Направена е анализа за 2017 година со табеларен и графички приказ на показателите на структура и интензитет.

4. Резултати и дискусија

4.1 Мрежа на здравствени установи и организациски потенцијал (Скопски регион)

Мрежата на здравствени установи и други установи кои вршеле здравствена дејност ги опфаќа оние установи кои редовно доставувале извештаи за 2017 година. Наша проценка е дека бројот на здравствени установи во Скопскиот регион е поголем и дека сеуште некои од нив редовно не ги исполнуваат законските обврски за известување.

Мрежата на здравствените установи преку кои се обезбедувала здравствената заштита на населението во општините во Скопскиот регион за 2017 година ја сочинуваат следните видови на здравствени установи: ординации по општа медицина, ординации по стоматологија, ординации по гинекологија и акушерство, специјалистичко – консултативни ординации, поликлиники од примарно и секундарно ниво, ургентен центар, општи болници, специјални болници, универзитетски клинички центар, универзитетски клиници, клиничка

болница, заводи, институт за медицина на труд, институт за трансфузиологија, институт за јавно здравје, центар за јавно здравје и аптеки. Во однос на сопственоста на капиталот установите се поделени на државни (јавни), концесиски (под закуп) и приватни здравствени установи.

Во текот на 2017 година од општина **Аеродром** известиле 98 здравствени установи кои спроведувале здравствена заштита: една работна единица на Здравствен дом – Скопје, 39 ординации по општа медицина, 2 ординации по гинекологија, 32 ординации по општа стоматологија, 9 специјалистички ординации по стоматологија, 7 специјалистичко-консултативни ординации, 5 аптеки, 2 дијагностички лаборатории и 2 поликлиники. Во 2017 година од општина **Арачиново** известиле дека функционираат 3 здравствени установи и една подрачна служба на Здравствен дом – Скопје (3 ординации по општа медицина). Во општина **Бутел** здравствена заштита спроведувале 17 здравствени установи од кои: 8 ординации по општа медицина, 4 ординации по стоматологија, 1 специјалистичко-консултативна ординација по стоматологија и 4 аптеки и една подрачна служба на Здравствен дом – Скопје. Во општина **Центар** здравствени услуги обезбедувале 230 здравствени установи: Здравствен дом Железничар и две подрачни служби на Здравствен дом – Скопје, една поликлиника на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, 28 ординации по општа медицина, 19 ординации по гинекологија, 44 општи стоматолошки ординации, 20 специјалистичко-консултативни ординации по стоматологија, 38 специјалистичко-консултативни ординации, 2 дијагностички лаборатории, два стоматолошки клинички центри, 14 институти, 14 поликлиники, 2 заводи, 1 институт за јавно здравје и 1 центар за јавно здравје, институт за трансфузиологија, 9 аптеки и 31 универзитетски клиници, 1 ургентен центар и две останати установи. Во општина **Гази Баба** известиле следните 62 здравствени установи: Здравствен дом на Железара, две подрачни служби на Здравствен дом – Скопје, 31 ординации по општа медицина, 4 гинеколошки ординации, 17 ординации по стоматологија, 1 специјалистичка ординација по стоматологија, 1 специјалистичко-консултативна ординација, една општа болница, 4 аптеки и 1 поликлиника на примарно ниво, КПД Идризово. Во општина **Илинден** здравствена заштита спроведувале 11 здравствени установи и тоа: една подрачна единица на Здравствен дом – Скопје, 6 ординации по општа медицина, 2 стоматолошки ординации и 3 аптеки. Општина **Шуто**

Оризари располагаа со следните 10 здравствени установи: една подрачна единица на Здравствен дом – Скопје, 4 ординации за општа медицина, 1 ординација по гинекологиј и акушерство, 2 ординации по стоматологија, 2 аптеки и 1 поликлиника. Во општина **Ѓорче Петров** работеле 65 здравствени установи: една подрачна единица на Здравствен дом – Скопје, 29 ординации по општа медицина, 4 ординации по гинекологија, 19 стоматолошки ординации, 4 специјалистички ординации, 2 специјални болници, еден завод, 3 аптеки и 1 поликлиника. Во општината **Карпош** во мрежата биле вклучени 118 здравствени установи: една работна единица на Здравствен дом – Скопје, 33 ординации по општа медицина, 4 гинеколошки ординации, 32 ординации по стоматологија, 12 специјалистичко-консултативни ординации по стоматологија, 20 специјалистичко-консултативни ординации, 3 дијагностички лаборатории, една општа болница, две специјални болници, 1 клиничка болница, еден институт, 6 аптеки и 3 поликлиники. Во општина **Кисела Вода** здравствена заштита спроведувале следните 66 здравствени установи: една подрачна единица на Здравствен дом – Скопје, 27 ординации по општа медицина, 4 ординации по гинекологија, 19 ординации по стоматологија, 3 специјалистички ординации по стоматологија, 6 специјалистички ординации, 4 аптеки, една дијагностичка лабораторија и 2 приватни поликлиники. Од општина **Петровец** известиле 7 здравствени установи – една подрачна служба на Здравствен дом – Скопје, 3 ординации по општа медицина, 2 ординации по стоматологија, 1 аптека и Катлановска бања како друга установа која врши здравствена дејност. Општина **Сарај** има – 7 ординации по општа медицина, 1 ординација по гинекологија, 2 ординации по стоматологија, 1 специјалистичка ординација по стоматологија и 2 аптеки. Во општина **Сопиште** – 2 ординации по општа медицина, 2 ординации по стоматологија и 1 аптека. Во општина **Студеничани** има 4 ординации по општа медицина и 1 ординација по стоматологија, 5 аптеки и две поликлиники. Во општина **Зелениково** има една ординација по општа медицина, една ординација по стоматологија и 1 аптека. Во општина **Чаир** здравствена заштита спроведувале 75 здравствени установи: една работна единица на Здравствен дом – Скопје, 27 ординации по општа медицина, 8 ординации по гинекологија, 20 ординации по општа стоматологија, 4 специјалистички ординации по стоматологија, 5 специјалистичко-консултативни ординации, еден институт, 1 специјална болница, 6 аптеки и 2

поликлиники. Во општина **Чучер Сандево** во 2016 година работеле вкупно 2 здравствени установи и тоа 2 ординации по општа медицина (Табела 1.).

4.2 Кадровска обезбеденост на Скопскиот регион со здравствени работници и здравствени соработници

Во здравствените установи и другите установи кои вршат здравствена дејност на подрачјето на Скопскиот регион во 2017 година **биле вработени вкупно 13750 лица**. Од нив **68.5% биле здравствени работници**, или 9418 лица. **Здравствените соработници** учествувале со индекс од **7.8%**, односно со 1072 лица. Останати работници, т.е административно-финансиски работници, технички работници и хигиеничари, имало вкупно 3260. Тие чинат **23.7%** од вкупниот број на вработени во здравствената дејност на подрачјето на Скопскиот регион (Табела 2).

Бројот на здравствени работници го чинат: 4682 здравствени работници со висока стручна подготовка (49.7%), 223 здравствени работници со виша стручна подготовка (2.4%), 4512 работници со средна стручна подготовка (47.9%) и 1 работник со нижа стручна подготовка (Табела 2).

Дистрибуцијата на здравствените работници, здравствените соработници и останатите работници во здравствените установи и другите установи кои вршат здравствена дејност на подрачјето на Скопскиот регион, во амбулантно-поликлиничката здравствена дејност (ПЗЗ), болничката дејност, специјалистичко-консултативната дејност, наставната дејност, специјализираната превентивна дејност, фармацевтската дејност и техничко-административната дејност, во целост е прикажана на Табела 2.

Во **болничката дејност** на подрачјето на Скопскиот регион, работеле **46.0%** од вкупниот број на вработени во здравствените установи и другите установи кои вршат здравствена дејност. 59.2% биле здравствени работници, 9.0% здравствени соработници и 31.8% останати работници во здравството (Табела 2).

Бројот на вработени **во амбулантно-поликлиничката дејност, во ПЗЗ**, учествува со индекс од **17.8%** во структурата на вкупно вработените во здравствената дејност на Скопскиот регион. Од нив, 87.4% се здравствени

работници, 1.0% здравствени соработници и 11.6% останати работници во здравството (Табела 2).

На **специјалистичко-консултативната дејност - во болниците** на подрачјето на Скопскиот регион, им припаѓаат **9.4%** од вкупно вработените. Од нив 77.8% биле здравствени работници, 10.1% здравствени соработници и 12.1% останати работници во здравството (Табела 2).

На **специјалистичко-консултативната дејност - вон болниците** на подрачјето на Скопскиот регион, им припаѓаат **14.0%** од вкупно вработените. Од нив, 74.5% биле здравствени работници, 7.1% здравствени соработници и 18.4% останати работници во здравството (Табела 2).

На **останатите здравствени дејности** им припаѓаат **11.6%** од вкупно вработените во здравството на подрачјето на Скопскиот регион. Од нив 45.3% се здравствени работници и 15.7% се здравствени соработници (Табела 2).

На **фармацевтската дејност** и припаѓаат **5.6%** од вкупно вработените, од нив 94.9% се здравствените работници, 0.4% здравствените соработници и 4.7% се останати работници во фармацевтската дејност на подрачјето на Скопскиот регион (Табела 2).

Дистрибуцијата на здравствените работници со висока стручна подготовка вработени во здравствените установи во Скопскиот регион според профилот/видот, вкупно и во одделните дејности посебно, е прикажана во Табела 3.

Највисоко е учеството на здравствените работници со висока стручна подготовка **во болничката дејност**. Од вкупно 3744 здравствени работници, 1846 се лекари, 12 стоматолози и 28 фармацевти.

Амбулантно-поликлиничката дејност ангажира вкупно 2143 здравствени работници, 1155 со висока стручна подготовка. Од нив 678 се лекари, 366 се стоматолози и 111 се останати. Во оваа дејност има 26 здравствени соработници.

Специјалистичко-консултативната дејност – во болниците ангажира вкупно 1005 здравствени работници, 268 лекари, 7 стоматолози (УК за максилофацијална хирургија) и 1 фармацевт.

Специјалистичко-консултативната дејност – вон болниците ангажира вкупно 1437 здравствени работници, 737 лекари, 228 стоматолози и 4 фармацевти (Табела 4).

Здравствените работници со виша стручна подготовка (вкупно 223), во најголем број се ангажирани во болничката дејност (53.8%). Според видот најбројни се медицинските сестри (71.7%) и техничари лаборанти (10.8%) (Табела 4).

Здравствени работници со средна стручна подготовка во најголем број се ангажирани во болничката дејност, 1777, со индекс од 39.4%, а нивниот број во амбулантно-поликлиничката дејност и специјалистичко-консултативната вон болничка дејност бил 1627, со индекс на структура од 36.0%. Во гореспоменатите дејности најбројни спрема видот меѓу здравствените работници со средна стручна подготовка **се медицинските сестри** со учество од 91.4% во болничката дејност и 59.2% во амбулантно-поликлиничката дејност и специјалистичко-консултативната вон болничка дејност. **На второ место во претходно споменатите т.е специјалистичко-консултативна вонболничка дејност се техничарите лаборанти** (33.2%), кои, исто така, се најмногу застапени и во специјалистичко-консултативната дејност во болниците (53.6%). **Стоматолошките сестри со најголем број биле ангажирани во амбулантно-поликлиничката дејност и тоа со индекс од 23.1%** (Табела 5). Здравствените работници со нижа стручна подготовка, како и да не постојат во структурата на здравствените работници. Единствено се присутни во болничката здравствена заштита и тоа само 1 на број (Табела 5).

Табела 7. ги прикажува **постигнатите стандарди на обезбеденост на населението од Скопскиот регион со лекари, стоматолози и фармацевти.**

Во вон болничката здравствена заштита достигнат е стандард од 1 лекар ангажиран на 398 жители во Скопскиот регион. **Во болничката здравствена заштита е достигнат стандард од 1 лекар ангажиран во лекувањето на 282 жители во Скопскиот регион.** Или, вкупно во Скопскиот регион достигнат е стандард од 1 лекар на 680 жители. Исто така, достигнат е стандард од 1047 жители на 1 стоматолог и 1 фармацевт на 2300 жители во вон болничките дејности на подрачјето на Скопскиот регион.

Во примарната здравствена заштита во 2017 година во Скопскиот регион во ординациите по општа медицина работеле вкупно 425 лекари. Од нив 20.7% биле лекари специјалисти.

Односот на здравствени работници со виша и со средна стручна подготовка на лекар бил 0.95:1 за Скопскиот регион, вкупно (Табела 8).

Во **ординациите по општа медицина во 2017 година** во Скопскиот регион се остварени **6399 посети по лекар**, а **дневниот просек** по лекар за 2016 година изнесувал **29.1 посети**.

Во **ординациите по гинекологија и акушерство** во текот на 2017 година во Скопскиот регион работеле 61 специјалист и 57 останати здравствени работници, со меѓусебен сооднос од 1:1 (Табела 9). Во **ординациите по гинекологија биле остварени 4829 посети по лекар**.

Ординациите по стоматологија биле обезбедени со 410 општи стоматолози и 214 стоматолози специјалисти, 5 стоматолози на специјализација. Во спроведување на стоматолошката заштита во овие ординации учествувале и 535 лица со виша и средна стручна наобразба (забен техничар или забен асистент) прикажани на Табела 10. Односот меѓу нив бил 1 стоматолог/1.3 забни техничари и забни асистенти.

Во ординациите по педијатрија во текот на 2017 година за Скопскиот регион биле вработени вкупно 34 лекари. Од нив 73.5% биле специјалисти и 2 лекари на специјализација. Односот лекар/здравствени работници со виша и средна стручна подготовка бил 1:1.2.

Во ординациите по педијатрија биле остварени 55 посети по лекар на ден (Табела 11).

Во специјалистичките ординации во текот на 2017 година во Скопскиот регион работеле вкупно 284 специјалисти, 10 лекари на специјализација и 10 лекари по општа медицина. Од здравствените работници со виша и средна стручна подготовка во оваа служба работеле 389 останати здравствени работници, односно бил постигнат однос на лекар/здравствени работници со виша и средна стручна подготовка од 1:1.4 (Табела 12.).

Во болничката здравствена заштита биле вработени 1004 специјалисти, 176 лекари на специјализација, 50 лекари по општа медицина, 12 специјалисти стоматолози, 28 фармацевти и 112 здравствени соработници со висока стручна спрема. Односот лекар/здравствени работници со виша и средна стручна подготовка бил 1/1.5.

4.3 Споредба на индикатори за обезбеденост со здравствени работници во Република Македонија и други земји од Европскиот регион

Лекарите се лиценцирани да обезбедуваат услуги за пациентите како корисници на здравствена заштита, вклучувајќи: давање совети, спроведување на медицински прегледи и дијагностицирање, примена на превентивни медицински методи, препишување лекови и лекување на дијагностицирани болести, давајќи специјализиран медицински или хируршки третман.

Лекарите се поделени во две широки професионални групи според дефиницијата на ЕУРОСТАТ:

- општи лекари (во кои спаѓаат општите лекари (лекари));
- специјалисти лекари, кои, пак, може да се поделат на:
  - медицински специјалисти (доктори специјализирани за дијагностицирање и нехируршки третман на физички нарушувања и болести);
  - хируршки специјалисти (лекари кои се специјализирани за употреба на хируршки техники за лекување на нарушувања и болести).

За лекарите, Еуростат собира податоци за три концепти:

- "практиканти", со други зборови, лекари кои обезбедуваат услуги директно на пациентите;
- "професионално активни", со други зборови, "практиканти" лекари плус лекари за кои медицинското образование им е предуслов за извршување на нивната работа;
- "лиценцирани", со други зборови, лекари кои се регистрирани и имаат право да практикуваат како лекари.

Во 2013 година имало околу 1,7 милиони лекари - практиканти во ЕУ-28.

Највисок број на лекари кои се практиканти е забележан во најголемите земји-членки на ЕУ: Германија (235 илјади), Франција (203 илјади), Шпанија (178 илјади) и Обединетото Кралство (исто така 178 илјади). Заедно, овие пет земји-членки учествувале со две третини (67%) од вкупниот број лекари-практиканти во ЕУ, над нивниот комбиниран 63% удел во ЕУ популација.

Следниот најголем број на лекари кои се занимаваат со пракса бил во Полска, 85 илјади, што е еквивалентно на над 5% од вкупниот број на ЕУ. Грција имала најголем број лекари на 100 000 жители. Врз основа на споредбата во однос на бројот на населението, Грција евидентирала најголем број на (професионално

активни) лекари меѓу земјите - членки на ЕУ, 627 на 100 000 жители во 2013 година. Ова е значително повисока стапка отколку во која било друга земја членка на ЕУ, како Литванија (428) и Португалија (426), кои имале највисоки стапки на лекари практиканти на жители и биле само други земји-членки кои регистрираат над 425 лекари-практиканти на 100 000 жители. Спротивно на тоа, помалку од 265 лекари на 100 000 жители имало во Романија, Словенија и Полска, каде што е регистриран најнизок сооднос (224 лекари на 100 000 жители). Односот на лекарите на 100 000 жители се зголемил брзо во Португалија, Литванија и Германија помеѓу 2008 и 2013 година. Бројот на лекари на 100 000 жители се зголемил во секоја од земјите-членки на ЕУ помеѓу 2008 година и 2013 година освен во Естонија. Најголеми зголемувања за овој сооднос биле забележани во три од четирите земји-членки на ЕУ коишто имале регистрирани највисоки стапки на лекари на 100 000 жители во 2013 година. Најголем пораст бил забележан во Португалија, каде што бројот на лекари или доктори со дозвола за работа се зголеми од 359 на 100 000 жители на 426 на 100 000 жители.

Во Република Македонија обезбеденоста со здравствени работници е анализирана преку **бројот на дипломирани лекари** (2013 година), бројот на лекари на 100 000 жители, бројот на стоматолози на 100 000 жители, бројот на фармацевти на 100 000 жители, бројот на лекари специјалисти на 100 000 жители и бројот на сестри на 100 000 жители за 2015 година. Исто така, анализиран е и бројот на физиотерапевти и лекари вработени во болница на 100 000 жители, како за Република Македонија така и за некои други земји од регионот.

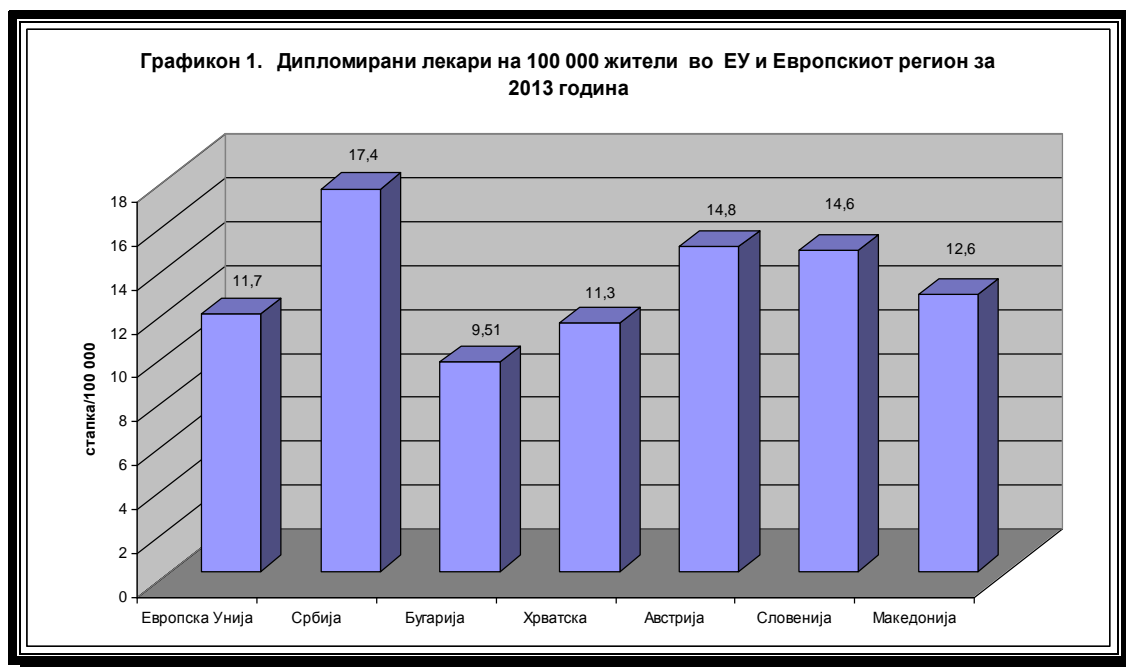
Некои земји-членки на ЕУ се соочуваат со недостаток на понуда во однос на идниот број на лекари што се на располагање да работат во системот на здравствена заштита и ова довело до промовирање на мерки кои се наменети за поттикнување повеќе студенти да следат медицински студии.

Во 2013 година, имало 20,3 дипломирани студенти на 100 000 жители на Малта, 20,2 во Ирска и 18,4 во Данска. Поголемиот дел од останатите земји-членки за кои се достапни податоци е регистриран сооднос од 10,0-15,1 дипломци на 100.000 жители, иако во Полска, Бугарија, Грција (податоци за 2012 година) и

Франција (исто така податоци за 2012 година) имаат едноцифрени стапки, додека немало дипломирани студенти по медицина во Кипар.

Споредбата помеѓу 2003 и 2013 година покажува дека бројот на дипломирани лекари на 100 000 жителите се зголемила во повеќето земји-членки на ЕУ. Најголеми зголемувања се забележани во: Малта, Португалија и Литванија.

Стапката на дипломирани лекари на 100 000 жители во Р. Македонија (12.6 за 2013 година) била пониска во однос на истата стапка во Србија од 17.4 на 100 000 жители за 2013 година, а земјите од соседството Бугарија и Турција имаат пониски вредности: Бугарија 9.5 и Хрватска 11.3 за 2013 година (Графикон 1).

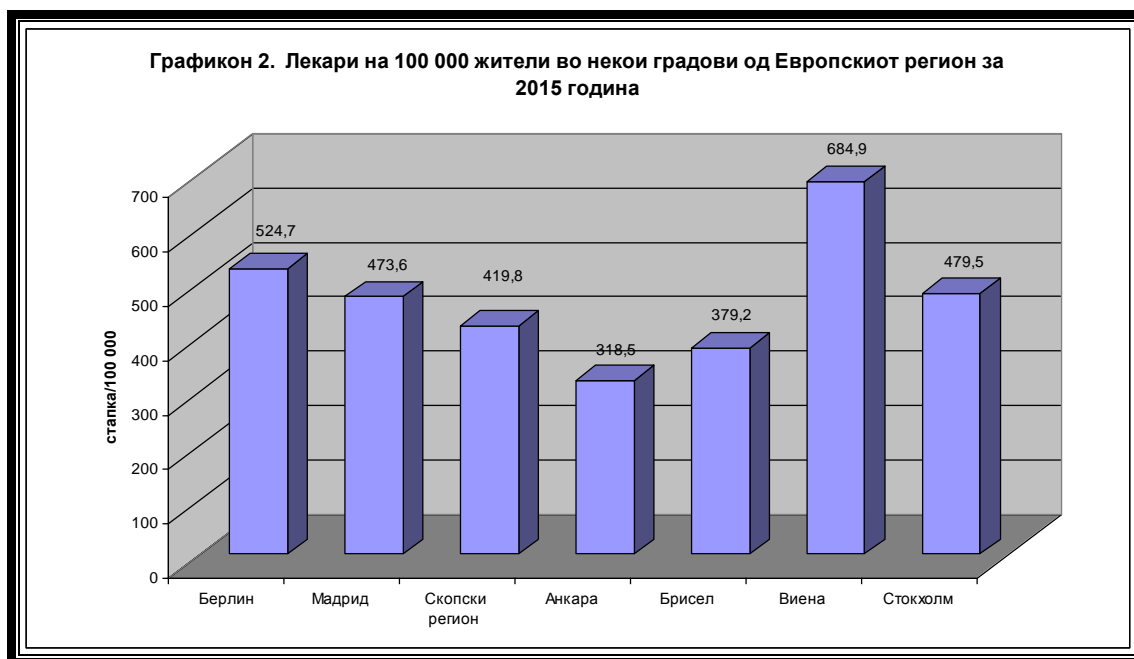

Извор: Eurostat database, пристапено на 14.05.2018

Општите лекари не ја ограничуваат својата пракса на одредени категории на болести или методи на лекување и може да ја преземат одговорноста за обезбедување континуирана и сеопфатна медицинска грижа за поединци, семејства и заедници.

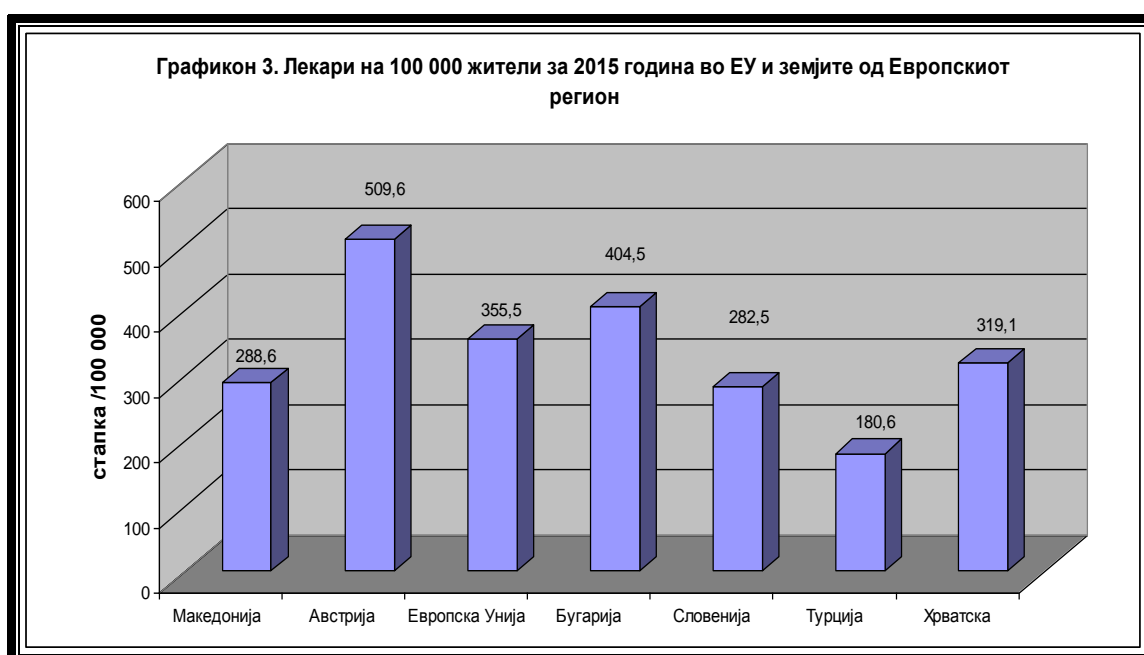
Во Скопскиот регион за 2015 година достигнат е стандард од 419.8 лекари на 100 000 жители, што е за 38.7% помалку од вредноста на истиот индикатор на Регионот што го опфаќа градот Виена или 20% помалку во однос на Регионот на градот Берлин (Графикон 2).

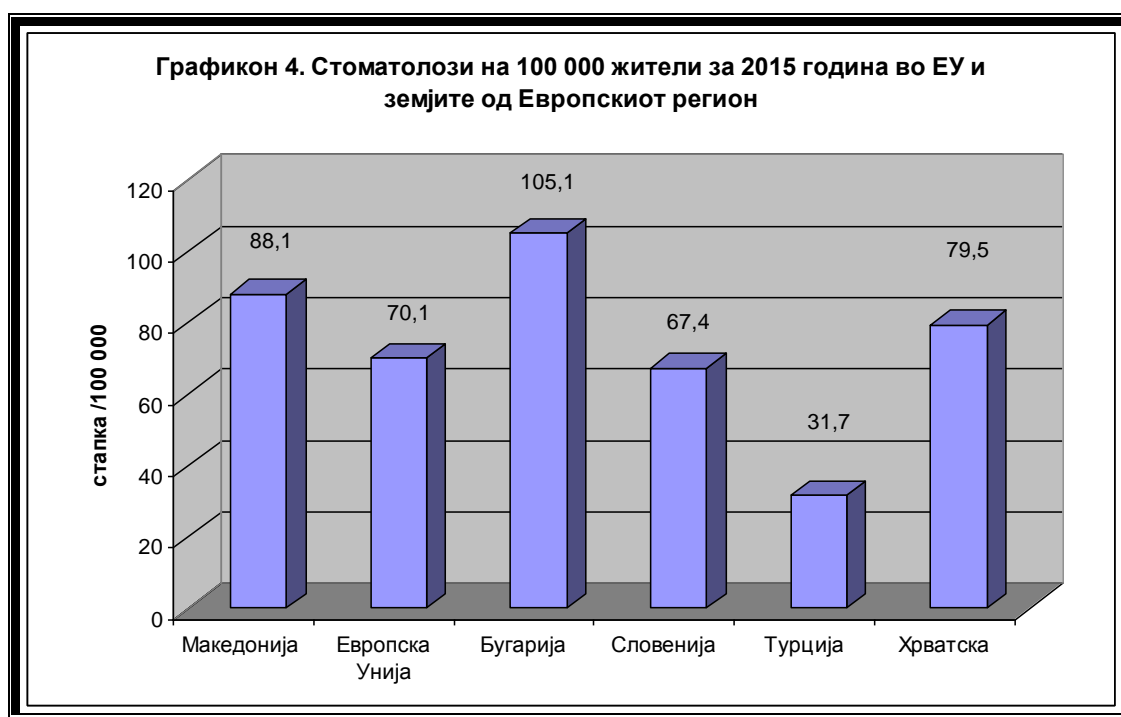
Извор: Eurostat database, пристапено на 14.05.2018

Во Република Македонија за 2015 година достигнат е стандард од 288.6 лекари на 100 000 жители, што е за 67 лекари на 100 000 жители помалку од вредноста на истиот индикатор на Европската Унија. Во однос на Бугарија и Хрватска, Република Македонија има помала обезбеденост со лекари на 100 000 жители (Графикон 3).

Извор: Eurostat database, пристапено на 14.05.2018

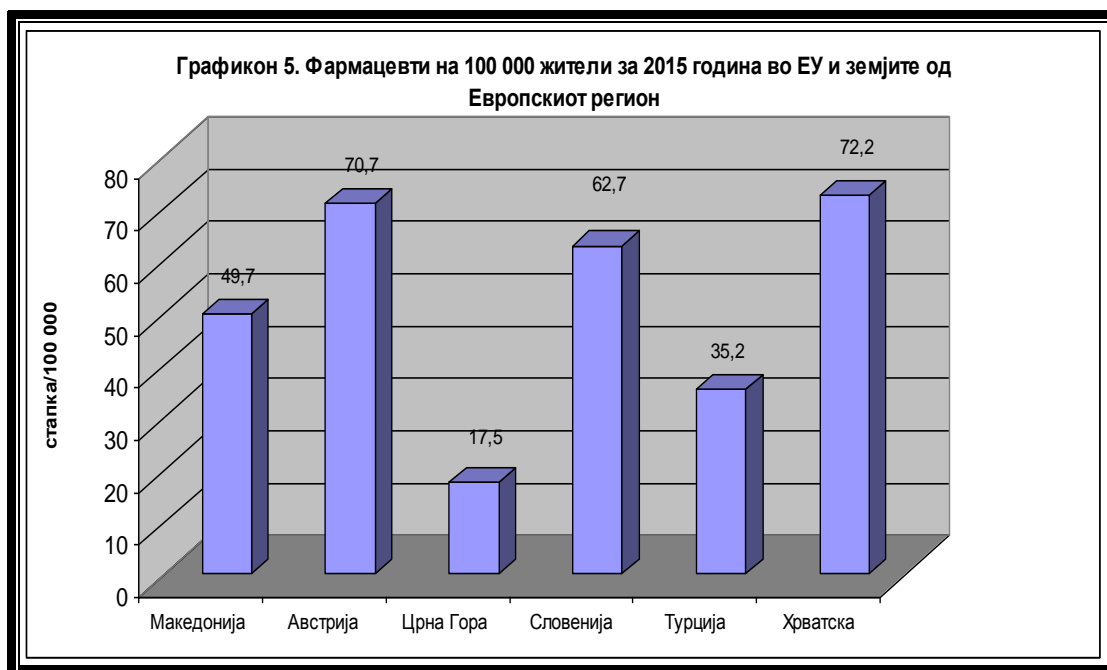
Во Република Македонија има поголема обезбеденост со стоматолози на 100 000 жители во однос на Европската Унија. Пониска обезбеденост со стоматолози има во Словенија која има 67.4 стоматолози на 100 000 жители во 2015 година. Бугарија има повисока обезбеденост со стоматолози на 100 000 жители, 105.1, во однос на Р. Македонија за 2015 година. Турција има помала обезбеденост со стоматолози на 100 000 жители (31.7 на 100 000 жители) како и Европската Унија за 2015 година, 70.1 (Графикон 4).

Извор: Eurostat database, пристапено на 14.05.2018

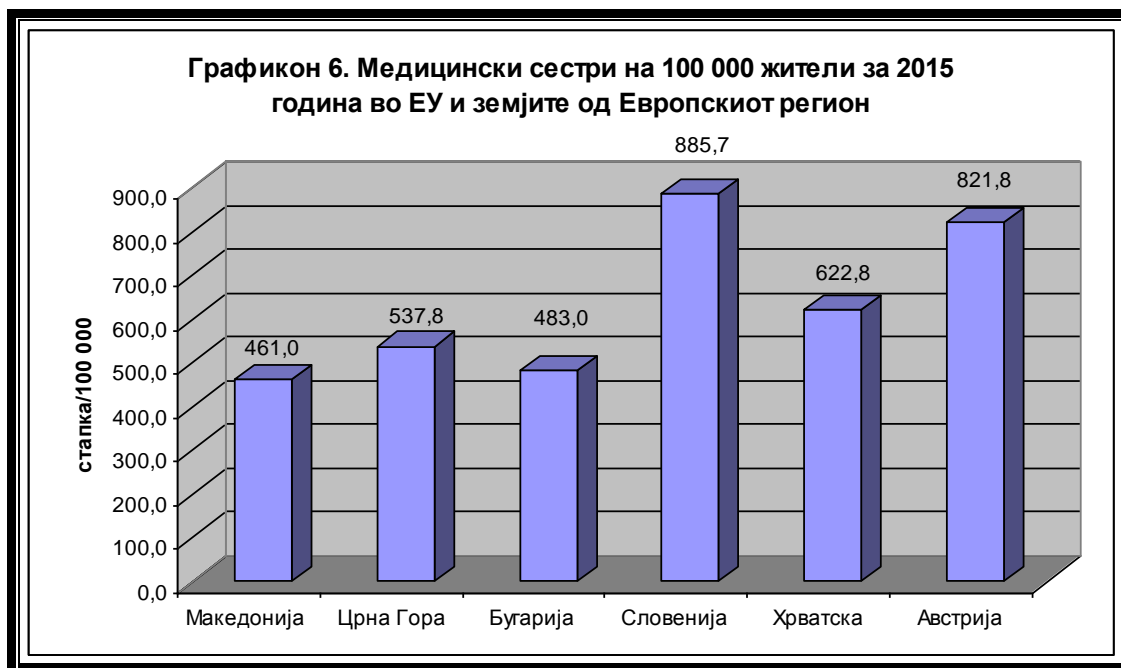
Обезбеденоста со фармацевти во Република Македонија за 2015 година изнесува 49.7 на 100 000 жители што е за 20.7% помала од обезбеденоста со фармацевти во Словенија за истата година. Македонија има за 31.2% помала обезбеденост со фармацевти од Хрватска за 2015 година и слична вредност на овој индикатор со Австрија. Црна Гора има 64.8% пониска обезбеденост со

фармацевти на 100 000 жители во однос на Република Македонија за 2015 година (Графикон 5).

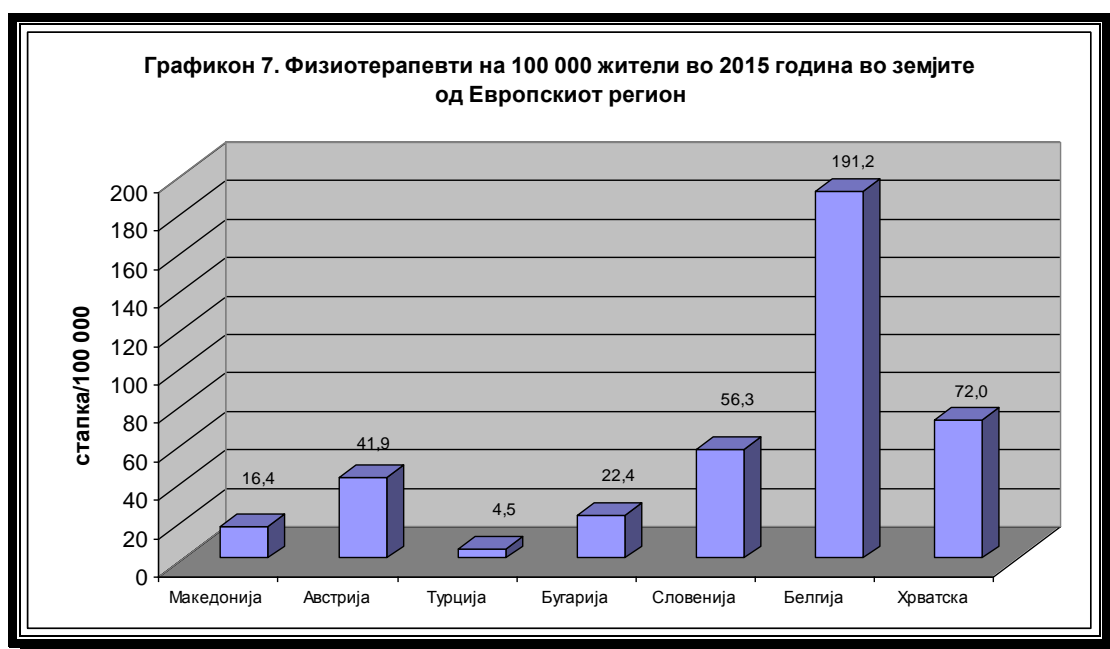
Извор: Eurostat database, пристапено на 14.05.2018

Стапката на медицински сестри на 100 000 жители во Република Македонија за 2015 година била 461.0 и истата била пониска во однос на Црна Гора, Бугарија, Хрватска, Словенија и Австрија. Највисока стапка за 2015 година имало во Словенија, 885.7 медицински сестри на 100 000 жители (Графикон 6).

Извор: Eurostat database, пристапено на 14.05.2018

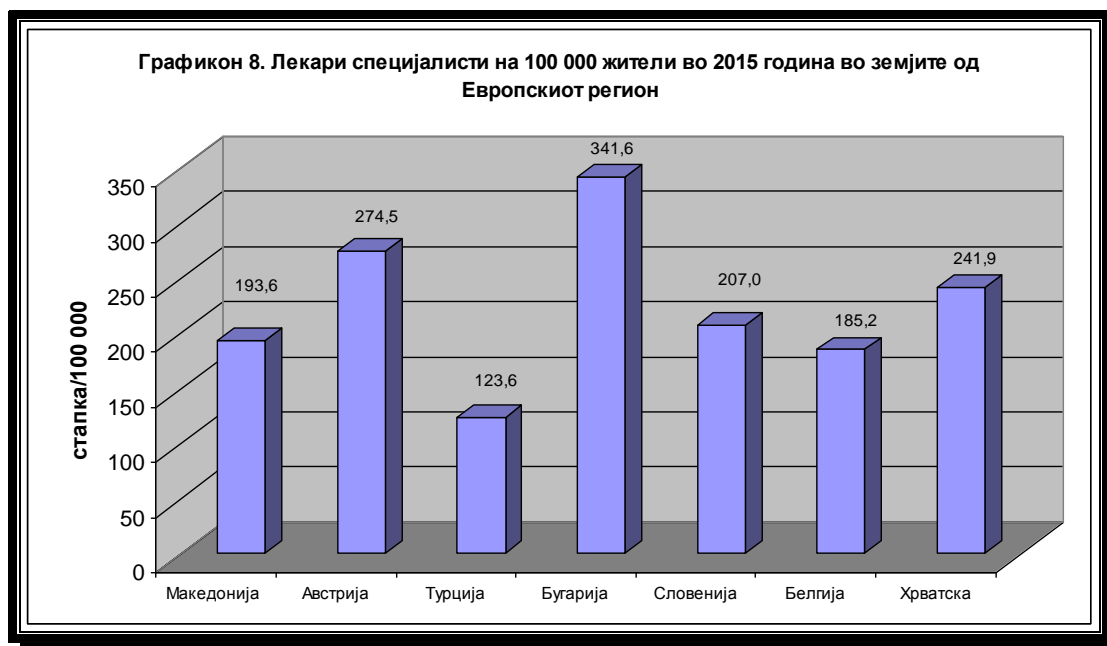
Во Република Македонија во 2015 година имало 16.4 физиотерапевти на 100 000 жители или 77.2% помалку физиотерапевти во однос на Хрватска за истата година. Македонија има за 70.9% помалку физиотерапевти во однос на Словенија за 2015 година и слична обезбеденост со овој вид на здравствени работници споредено со Бугарија (Графикон 7).

Извор: Eurostat database, пристапено на 14.05.2018

Физиотерапевтите како вид на здравствени работници се доста присутни во Белгија, Словенија, Австрија и Хрватска кои имаат висок стандард на обезбеденост на 100 000 жители. Најверојатно, паралелно со процесот на стареење на населението во Европскиот регион и намалувањето на физичката способност кај овие лица се зголемува потребата за вработување на ваков профил на здравствени работници во установите. Р. Македонија сè уште има ниска обезбеденост со овој профил на вработени во однос на регионот.

Во Република Македонија во 2015 година имало 193.6 лекари специјалисти или 43.3% помалку лекари специјалисти во однос на Бугарија за истата година. Македонија има за 6.5% помалку лекари специјалисти во однос на Словенија за 2015 година и слична обезбеденост со овој вид на специјалисти споредено со Белгија (Графикон 8).

Извор: Eurostat database, пристапено на 14.05.2018

Медицинската група на специјалисти вклучува лекари кои специјализираат во дијагностиката и не-хируршкиот третман на физички нарушувања и болести, на пример: специјалисти по интерна медицина, кардиологија, онкологија и радиологија.

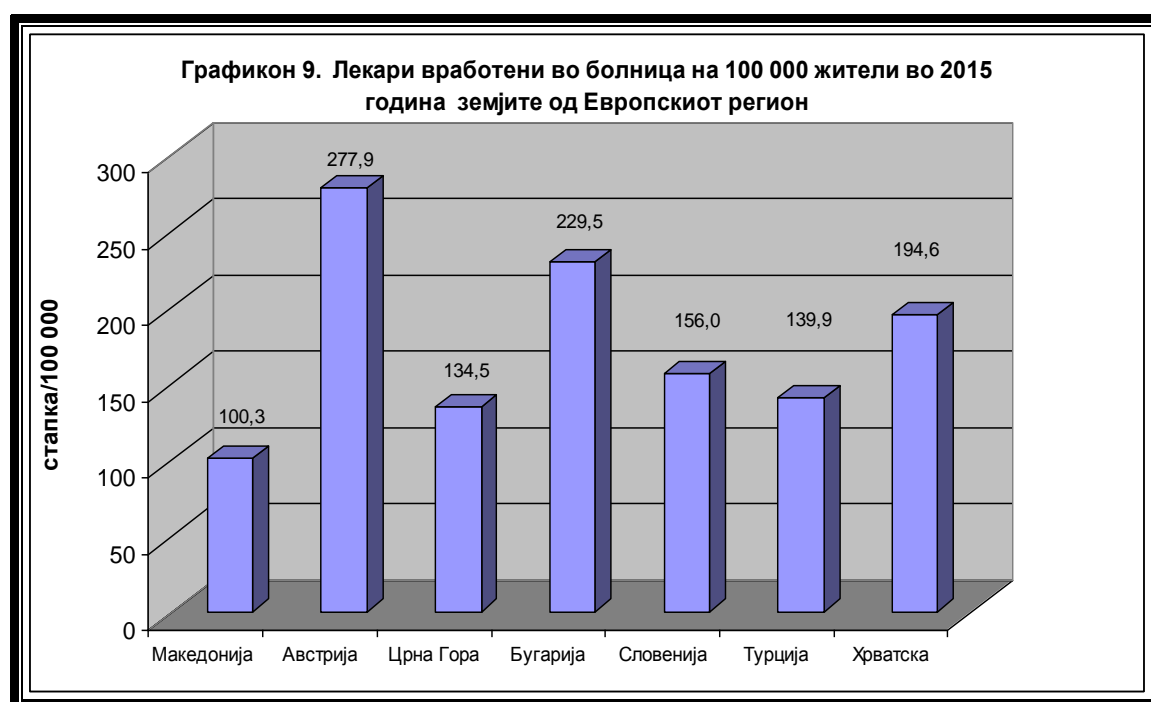
Хируршката група на специјалисти вклучува лекари кои специјализираат во користењето на хируршките техники за лекување на нарушувања и болести, на пример, специјалисти по општа хирургија, невролошка хирургија, пластична хирургија, анестезиологија како и ургентна медицина.

Во 2013 година, највисоките стапки на општи лекари со вредност на стапка на популацијата - над 200 на 100 000 жители – биле утврдени во Ирска и Португалија. Највисоки стапки за медицински специјалисти биле евидентирани во Грција (195 на 100 000 жители), Литванија (154 на 100 000 жители) и Чешка (152), додека највисоки стапки за хируршки специјалисти биле забележани во Грција (108 на 100 000 жители) и Литванија (102).

Се бележи распространето, но не и униформно зголемување на односот на специјалисти /општи лекари. Освен Ирска, во сите земји-членки на ЕУ имало повеќе лекари специјалисти отколку општи лекари во текот на 2013 година.

Постои брзо стареење на здравствената работна сила во ЕУ. Ова се рефлектира во процентот на вкупниот број лекари на возраст од 55 години или повеќе, што се зголемил од 24% во 2003 година на 36% во 2013 година. Уделот на лекари на возраст од 55 години или повеќе во бројот на лекари бил во опсег од 40-45% во Унгарија, Германија, Белгија, Латвија, Естонија и Франција, достигнувајќи 49% во Италија.

Лекарите вработени во болничката здравствена заштита во Република Македонија за 2015 година имале стапка од 100.3 на 100 000 жители и истата била најниска во споредба со Словенија, Бугарија, Австрија, Хрватска, Турција и Црна Гора. Највисока процентуална застапеност за 2015 година имало во Австрија – 277.9 на 100 000 жители од регионот (Графикон 9).

Извор: Eurostat database, пристапено на 14.05.2018

Лекарите вработени во болниците учествувале со нешто повеќе од четири петтини (82%) од вкупниот број лекари во Франција и 74% во Данска (податоци за 2012 година). Спротивно на тоа, лекари вработени во болниците во Кипар (29%) и Белгија (25%; податоци за 2012 година) биле за околу една четвртина од вкупниот број лекари; на други места уделот се движи од 40% до 66%.

Во 2013 година, најголем апсолутен број лекари вработени во болниците е регистриран во Германија (174 илјади), пред Франција (167 илјади). Италија (128 илјади) и Шпанија (102 илјади).

Во 2013 година, највисоките стапки на жени (60% или повеќе од вкупниот број лекари) биле забележани во Романија, Словенија, Хрватска, Естонија и Латвија, каде што жените се одговорни речиси за три четвртини од вкупниот број лекари. Спротивно на тоа, најголем дел од мажи лекари (68%) е забележан во Луксембург. Релативно високи стапки за мажи, исто така, биле забележани во Малта (63%), Белгија (62%), Италија (60%), Грција и Ирска (и 59%).

5. Заклучоци

1. Распределбата на здравствените установи од примарната здравствена заштита (ординации по општа медицина, стоматолошки ординации), генерално одговара спрема потребите на населението, освен во дејноста за гинекологија и акушерство во руралните општини. Оваа состојба се повторува веќе во неколку изминати години.
2. Постои нерамномерна просторна распределеност на специјалистичките ординации на секундарно ниво. Највисока концентрација на овие ординации има во централното градско подрачје, поточно во општините Центар и Карпош каде што се лоцирани повеќе од 71.6% од сите специјалистички ординации.
3. Во однос на кадровската обезбеденост, најголем процент **39.7%** од вкупниот број на вработени во здравствените установи и другите установи кои вршат здравствена дејност се вработените здравствени работници во болничката здравствена заштита.
4. Постои зголемување на бројот на останати здравствени работници (медицински сестри и останати здравствени работници со завршено високо образование) во вон болничката (41% повеќе во однос на 2016 година) и во болничката здравствена заштита, за 20.1%.
5. Сè уште на теренот е присутен несоодветен состав на тимовите во примарната здравствена заштита.

6. Стапката на вработени лекари во болничката здравствена заштита на Скопскиот регион за 2017 година на 100 000 жители изнесува 195.2, а вредноста на истиот индикатор за Република Македонија во 2015 година бил 100.3.
8. Недостасуваат матични гинеколози во руралните општини на Скопскиот регион.

6. Предлог мерки

1. Обезбедување рамномерен развој и одржување на здравствената мрежа и нејзино обезбедување со соодветен кадровски потенцијал;
2. Одржување и исполнување на предвидените стандарди на обезбеденост со здравствени работници (лекари, лекари специјалисти, останати медицински работници) како во односот меѓу вработените, така и во однос на населението.
3. Понатамошно подобрување на соработката помеѓу Центарот за јавно здравје Скопје и здравствените установи во врска со подобрување на квалитетот на податоците и известувањето, воопшто;
4. Подобрување на соработката со Државната здравствена и санитарна инспекција во смисла на контрола и исполнување на обврските што произлегуваат од законската регулатива.

Користена литература

---

1. European Health for all database (HFA – DB); јули 2016, пристапено мај 2017
2. WEB-stranica/WEB site: <http://www.stat.gov.mk>
3. Закон за здравствена заштита, Сл. весник на РМ бр. 101/2014.
4. Закон за евиденциите во областа на здравството, Сл. весник на РМ бр. 164/2013
5. Национална годишна програма за јавно здравје на РМ, Службен весник на РМ, бр. 16 /2018
7. Uloga zdravstvenih ustanova i zdravstvenih radnika u sistemu zdravstvene zaštite, Zakon o zdravstvenoj zaštiti, sl. glasnik RS, br 106/2015, Beograd, 2015
8. Неда Милевска Костова, Снежана Чичевалиева, Развој на национални здравствени политики во СЗО Европскиот регион, Канцаларија на СЗО-Скопје, 2016
9. ОН (2015). А/РЕС/70/1 – Трансформирање на нашиот свет: Агенда 2030 за одржлив развој, Декларација, достапно на:
<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>
10. Health personnel by NUTS 2 regions [hlth_rs_prsrg], Last update: 12-04-2018; Eurostat database, пристапено на 14.05.2018
11. Eurostat database (hlth.res), пристапено на 14.05.2018
12. World Health Organization: World Health Report 2003: Shaping the Future. Geneva. 2003

Табела 1.Здравствени установи на територијата на Скопскиот регион: дистрибуција според видот по општини за 2017 година

Општина	вкупно	Здравствен дом*	Центар	ординација					дијагностичка лабораторија	општа болница	спец.болница	клиничка болница	клинички центар	институт**	завод	институт за трансфузиона медицина	ИЈЗ и ЦЈЗ	аптеки	поликлиники	Унив клиника	Орди мед труд	Забо техн лабор	Болн за нега	Унив институт	Останати	
				општа медицина	гинекологија и акушерство	по стоматологија	спец. по стоматологија	спец.консултативна																		
0	1	2	3	4	5	6	7а	7б	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
1 Аеродром	98			39	2	32	9	7	2									5	2							
2 Бутел	18		1	8		4	1											4								
3 Гази Баба	62	1	1	31	4	17	1	1		1								4	1							
4 Горче Петров	65		1	29	4	19		4			2			1				3	2							
5 Карпош	118			33	4	32	12	20	3	1	2	1		1				6	3							
6 Кисела Вода	66			27	4	19	3	6	1									4	2							
7 Сарај	13			7	1	2	1											2								
8 Центар	230	1	1	28	19	44	20	38	2			2	14	2	1	2	9	14	31						2	
9 Чаир	75	1		27	8	20	4	5			1			1			6	2								
10 Шуто Оризари	10			4	1	2											2	1								
Скопје, град	755	3	4	233	47	191		81	8	2		1	2	16	3	1	2	45	27	31	0	0	0	0	2	
11 Арачиново	3			3																						
12 Зелениково	3			1		1												1								
13 Илинден	11			6		2												3								
14 Петровец	7			3		2												1							1	
15 Сопиште	5			2		2												1								
16 Студеничани	12			4		1											5	2								
17 Чучер-Сандево	2			2																						
Скопје, село	43	0	0	21	0	8		0	0	0		0	0	0	0	0	11	2	0	0	0				1	
Скопски регион	798	3	4	254	47	199	0	81	8	2	0	1	2	16	3	1	2	56	29	31	0	0	0	0	3	

Извор: Центар за јавно здравје - Скопје

Забелешка: *На територијата на Скопскиот регион работат три здравствени дома, Здравствен дом Железничар (општина Центар), Здравствен дом Железара и Здравствен дом-Скопје чии служби се дистрибуирани во целиот регион. Во состав на Здравствен дом Скопје функционираат и три заводи како составни организациони - работни единици во склоп на истиот (Завод за мајки и деца - општина Центар, Завод за ментално здравје - општина Карпош и Завод за спортска медицина -општина Центар) ** Во описот Институт покрај Институтите при Медицински факултет вклучени се и Институтот за белодробни заболувања и туберкулоза кај децата - Козле (општина Карпош) и Институтот за болодробни заболувања и туберкулоза (општина Центар) кои функционираат како специјални болници*** З1УК бидејќи посебно се прикажани ортопедија, траума КАРИЛ и ургентен центар.

Табела 2. Вработени во здравствените установи и другите установи кои вршат здравствена дејност во Скопскиот регион во 2017 година

Здравствена дејност	Вкупно	Здравствени работници				Здрав. соработници	Останати работници во здравство				Се вкупно
		Висока	Виша	Средна	Нижа		Вкупно	Адми.	Тех. Кадар	Чист.	
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
амбулантно поликлиничка дејност (ПЗЗ)	2143	1155	20	968		26	284	76	208		2453
болничка дејност	3744	1846	120	1777	1	569	2014	802	1212		6327
фармацевтска дејност	734	259		475		3	36	12	22	2	773
наставна дејност	185	142	5	38		20	126	65	61		331
специјалистичко-консултативна дејност-болничка	1005	451	36	518		130	156	109	24	23	1291
специјализирана превентивна дејност	140	73	1	66		74	87	33	54		301
техничко-административна дејност	30	19		11		112	202	81	121	0	344
специјалистичко-консултативна дејност- вон болничка	1437	737	41	659		138	355	167	116	72	1930
С е В к у п н о	9418	4682	223	4512	1	1072	3260	1345	1818	97	13750

Извор: Центар за јавно здравје - Скопје

Табела 3. Дистрибуција на здравствени работници со висока стручна подготовка спрема видот / профилот, вкупно и во одделните здравствени дејности во Скопскиот регион во 2017 година

Здравствена дејност	вкупно здрав. работници	Здравствени работници со висока стручна подготовка									Здрав. сораб.	
		вкупно	Лекари				Стоматолози		Фармацевти			Остани
			Се	општа медицина	на спец.	Специјалист	Се	од тоа спец.	Се	од тоа спец.		
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13
амбулантно поликлиничка дејност (ПЗЗ)	2143	1155	678	446	27	205	366	12	3		111	26
болничка дејност	3744	1846	1230	50	176	1004	12	12	28	6	576	112
фармацевтска дејност	734	259					1		255	4	3	3
наставна дејност	185	142	121	30	12	79			4	1	17	16
специјалистичко-консултативна дејност-болничка	1005	451	268	11	27	230	7	4	1		175	77
специјализирана превентивна дејност	140	73	51	5	6	40			7	4	15	51
техничко-административна дејност	30	19	19	13		6						101
специјалистичко-консултативна дејност- вон болничка	1437	737	366	33	18	315	228	202	4		139	121
С е В к у п н о	9418	4682	2733	588	266	1879	614	230	302	15	1036	507

Извор: Центар за јавно здравје - Скопје

Табела 4. Дистрибуција на здравствени работници со виша стручна подготовка спрема видот/профилот, вкупно и во одделните здравствени дејности во Скопскиот регион во 2017 година

Здравствена дејност	вкупно здрав. работни.	Здравствени работници со виша стручна подготовка										Здрав. сораб.
		мед. сестри	забари	забни техн.	ртг техн.	физиот. техн.	фарм техн.	радиоте. техн.	акуш.	лаб. техн.	оста нати	
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13
амбулантно поликлиничка дејност (ПЗЗ)	20	13		3						2	2	
болничка дејност	120	113			2	5						4
фармацевтска дејност												
наставна дејност	5									5		
специјалистичко-консултативна дејност-болничка	36	16			3	6				11		
специјализирана превентивна дејност	1									1		2
техничко-административна дејност												
специјалистичко-консултативна дејност- вон болничка	41	18		1	15	1				5	1	2
С е В к у п н о	223	160		4	20	12				24	3	8

Извор: Центар за јавно здравје - Скопје

Табела 5. Дистрибуција на здравствени работници со средна стручна подготовка спрема видот/ профилот, вкупно и во одделните здравствени дејности во Скопскиот регион во 2017 година

Здравствена дејност	вкупно здрав. работн.	Здравствени работници со средна стручна подготовка											Нижа	Здрав. сораб.
		мед. сестри	стом. сестри	забни техн.	ртг техн.	физот. техн.	радиот. техн.	фарм техн.	сан. техн.	акуш.	лабор. техн.	оста нати		
01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15
амбулантно поликлиничка дејност (П33)	968	642	224	36				7		41	18			
болничка дејност	1777	1625				21		19		111	1		1	408
фармацевтска дејност	475							475						
наставна дејност	38										38			1
специјалистичко-консултативна дејност-болничка	518	252	2		1	71				20	172			50
специјализирана превентивна дејност	66	12									24	30		21
техничко-административна дејност	11	11												11
специјалистичко-консултативна дејност- вон болничка	659	321	106	33	3	21		2	1		172			13
С е В к у п н о	4512	2863	332	69	4	113		503	1	172	425	30	1	504

Извор: Центар за јавно здравје - Скопје

Табела 6. Дистрибуција на административен и технички кадар спрема видот/профилот, вкупно и во одделните здравствени дејности во Скопскиот регион во 2017 година

Здравствена дејност	Административен и технички кадар						
	С е вкупно	Адм. вкупно	Адм. висока	Адм. виша	Адм. средна	Адм. нижа	Техн. кадар
01	02	03	04	05	06	07	08
амбулантно поликлиничка дејност (ПЗЗ)	284	76	23		53		208
болничка дејност	2014	802	240	16	546		1212
фармацевтска дејност	36	12	2		10		24
наставна дејност	126	65	26	3	35		61
специјалистичко-консултативна дејност-болничка	156	109	7	1	101	1	47
специјализирана превентивна дејност	87	33	18	2	13		54
техничко-административна дејност	202	81	44	2	35		121
специјалистичко-консултативна дејност- вон болничка	355	167	70	7	90		188
С е В к у п н о	3260	1345	430	31	883	1	1915

Извор: Центар за јавно здравје - Скопје

Табела 7.Здравствени работници со висока стручна подготовка по видови/пофили, вкупно во болничките и вон болничките здравствени установи во Скопскиот регион во 2017 година

Здравствени установи и установикои вршат здравствена дејност	л е к а р и						лекари ангажирани за скопското население		стоматолози		фармацевти	
	в к у п н о		по општа мед.		специјалисти		вкупно	жители на лекари ангажиран за скопското население	вкупно	жители на стоматолог	вкупно	жители на фармацевт
	вкупно	жители на лекар	вкупно	жители на лекар по општа медицина	вкупно	жители на лекар специјалист						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Вон болнички	2836	222	538	1171	875	720	1503	398	602	1047	274	2300
Болнички	1846	341	50	12601	1004	602	1230	282	12	52506	28	22503
С е В к у п н о	4682	563	588	13773	1879	1322	2733	680	614	53553	302	24802

Извор: Центар за јавно здравје - Скопје

Табела 8. Вработени во ординациите по општа медицина во 2017 година Во Скопскиот регион според стручната подготовка

ОПШТИНА	ВКУПНО	Медицински работници										Немедицински работници			
		со висока подготовка					со виша подготовка		со средна подготовка		со ниска спрема	ВКУПНО	ПСИХОЛОЗИ	социјални работници	останати
		лекари				останати	ВКУПНО	од тоа мед. сестри техничари	ВКУПНО	од тоа мед. сестри техничари					
		1	2	3	4						5	6	7	8	9
Гази Баба	105	52	42	1	9	1	1	1	51	51					
Ѓорче Петров	77	39	32	1	6	1	1	1	36	36					
Карпош	104	53	36	1	16	2	1	1	48	48					
Кисела Вода	78	39	31		8	4			35	35					
Центар	81	41	33	1	7	4	2	2	34	34					
Чаир	111	55	42		13	1			55	55					
Шуто Оризари	16	9	7		2				7	7					
Аеродром	123	61	43	1	17	3			59	59					
Бутел	36	17	14	2	1		2	2	17	17					
Сарај	29	14	11		3				15	15					
Арачиново	13	6	6						7	7					
Зелениково	4	2	1		1				2	2					
Илинден	18	9	8		1	1			8	8					
Петровец	15	7	5		2		1	1	7	7					
Сопиште	8	4	4						4	4					
Студеничани	21	12	9	1	2				9	9					
Чучер Сандево	10	5	5			1			4	4					
Вкупно	849	425	329	8	88	18	8	8	398	398	0	0	0	0	0

Извор; Центар за јавно здравје - Скопје

Табела 9. Вработени во ординациите по гинекологија и акушерство во 2017 година во Скопскиот регион според стучната подготовка

ОПШТИНА	ВКУПНО	Медицински работници									Немедицински работници				
		со висока подготовка					со виша подготовка		со средна подготовка		со ниска спрема	ВКУПНО	психолози	социјални работници	останати
		лекари				останати	ВКУПНО	од тоа мед. сестри техничари	ВКУПНО	од тоа мед. сестри техничари					
		ВКУПНО	општа медицина	на спец.	специјалисти										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Гази Баба	9	4			4			5	2						
Горче Петров	8	4			4	1		3	3						
Карпош	5	3			3			2	1						
Кисела Вода	8	4			4			4	1						
Центар	62	33			33			29	22						
Чаир	15	8			8			7	3						
Шуто Оризари	2	1			1			1	1						
Аеродром	5	2			2			3	2						
Бутел	0														
Сарај	2	1			1			1	1						
Арачиново	0														
Зелениково	0														
Илинден	0														
Петровец	0														
Сопиште	0														
Студеничани	2	1			1			1	1						
Чучер Сандево	0														
Вкупно	118	61	0	0	61	1	0	0	56	37	0	0	0	0	

Извор; Центар за јавно здравје - Скопје

Табела 10. Вработени во ординациите по стоматологија во 2017 година во Скопскиот регион според стручната подготовка

Општина	ВКУПНО	Медицински работници											
		со висока подготовка					забари		забни техничари		забни асистенти		останати
		лекари					ВКУПНО	од тоа со виша спрема	ВКУПНО	од тоа со виша спрема	ВКУПНО	од тоа со средна спрема	
		ВКУПНО	СТОМАТОЛОЗИ	СТОМАТОЛОЗИ НА СПЕЦ.	СТОМАТОЛОЗИ СПЕЦИЈАЛИСТИ	ОСТАНАТИ							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Гази Баба	63	31	29		2	4			5		23	23	
Горче Петров	68	34	34			6			4		24	24	
Карпош	112	62	46		16	6			7	1	37	37	
Кисела Вода	77	41	36		5	7			2		27	27	
Центар	547	300	124	5	171	63			41	3	143	143	
Чаир	109	61	55		6	7			2		39	39	
Шуто Оризари	6	3	3						1		2	2	
Аеродром	121	65	51		14	8			4		44	44	
Бутел	23	13	13			3			2		5	5	
Сарај	6	4	4								2	2	
Арачиново	0												
Зелениково	3	1	1								2	2	
Илинден	6	3	3						3	2			
Петровец	4	2	2								2	2	
Сопиште	5	2	2			1					2	2	
Студеничани	14	7	7								7	7	
Чучер Сандево	0												
Вкупно	1164	629	410	5	214	105	0	0	71	6	359	359	0

Извор; Центар за јавно здравје - Скопје

Табела 11. Вработени во оргдинациите по педијатрија во 2017 година во Скопскиот регион според стручната подготовка

ОПШТИНА	ВКУПНО	Медицински работници										Немедицински работници					
		со висока подготовка					со виша подготовка		со средна подготовка			со ниска спрема	ВКУПНО	ПСИХОЛОЗИ	социјални работници	останати	
		лекари				останати	ВКУПНО	од тоа мед. сестри техничари	ВКУПНО	од тоа мед. сестри техничари							
		1	2	3	4						5						6
Гази Баба	7	2			2				5	5							
Ѓорче Петров	15	8	2	1	5				7	7							
Карпош	8	4			4				4	4							
Кисела Вода	6	3	1		2				3	3							
Центар	15	6	1		5	1			8	8							
Чаир	22	8	3	1	4	3			11	10							
Аеродром	8	3			3	1			4	4							
Вкупно	81	34	7	2	25	5	0	0	42	41	0	0	0	0	0	0	0

Извор; Центар за јавно здравје - Скопје

Табела 12. Вработени во специјалистичките ординации во 2017 година во Скопскиот регион според стручната подготовка

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ОРДИНАЦИИ НА Скопски регион	Медицински работници										Немедицински работници				
	со висока подготовка						со виша подготовка		со средна подготовка		со ниска спрема	вкупно	психолози	социјални работници	останати
	лекари					останати	вкупно	од тоа мед. сестри техничари	вкупно	од тоа мед. сестри техничари					
	вкупно	вкупно	општа медицина	на спец.	специјалисти										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Аеродром	28	13	1	0	12	2	0	0	13	12	0	0	0	0	0
Центар	162	76	1	5	70	15	2	2	69	65	0	0	0	0	0
Карпош	123	49	0	0	49	26	2	0	46	44	0	0	0	0	0
Г.Петров	44	12	2	1	9	4	0	0	28	27	0	0	0	0	0
Г.Баба	108	35	3	0	32	10	1	0	62	62	0	0	0	0	0
К.Вода	15	7	0	0	7	4	0	0	4	4	0	0	0	0	0
Чаир	4	2	0	0	2	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0
Ш.Оризари	2	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Сарај	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Арачиново	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Студеничани	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бутел	54	4	1	0	3	5	0	0	45	45	0	0	0	0	0
Здравствен дом - Скопје	207	96	0	1	95	11	11	1	89	85	0	0	0	0	0
ВКУПНО:	747	296	10	10	284	82	22	10	367	356	10	11	12	13	14

Извор; Центар за јавно здравје - Скопје